

[Kjær Rasmussen.]

undervisningsministeren efterhånden ikke så lidt minder en del om en vis statsmand sydpå, som i krigens sidste år sad og jonglerede med divisioner, som slet ikke fandtes.

Vi må altså konstatere, at tiden ikke er inde til restriktiv politik; tværtimod, forholdet er, at kapaciteten må øges. Og med det udgangspunkt må vi altså stemme imod dette lovforslag ved tredje behandling.

Derudover sagde hr. Samuelson, at intentionen med dette lovforslag er, at reguleringen skal gælde for 1 år ad gangen. Må jeg ikke spørge hr. Samuelson: hvordan i alverden skal jeg så forstå betænkningen, når der står:

„Ansøgere, som ikke har fået adgang til studiet, bør have fortrinsret næste år, for så vidt regulering må fortsætte i endnu et år.“

Jeg vil gerne bede hr. Samuelson forklare mig, hvordan jeg skal forstå den passage i betænkningen, for den indicerer jo, at denne adgangsregulering kan strækkes ud over et år ad gangen.

Vi synes altså, at der er et misforhold mellem det, som hr. Samuelson postulerer er intentionen med lovforslaget, og så det, der kunne blive praksis.

Endelig en kort bemærkning til hr. Gert Petersen, som siger, at han ikke vil stemme imod lovforslaget på grund af de livets vilkår, vi lever under. Må jeg ikke sige til hr. Gert Petersen, at det jo trods alt er det kapitalistiske samfunds vilkår, vi lever under.

Hanne Reintoft: 1971 bliver et meget hårdt år for de uddannelsessøgende, hvis de politiske signaler ikke ændres, og det er der desværre ikke meget der tyder på.

De uddannelsessøgende står i første linje, hvor nedskæringspolitikken slår til. Det foreliggende lovforslag, som vi bestemt heller ikke kan medvirke til, medfører en vilkårlig adgangsbegrænsning til de højere læreanstalter, der ganske klart sigter mod kun at øge de uddannelser, som erhvervslivet har brug for, mens de hurtigt voksende fag som sociologi, psykologi og andre områder inden for det filosofiske fakultet rammes hårdest af adgangsbegrænsningen.

Vi har for længst principielt taget afstand fra en sådan såkaldt løsning; vi må afvise det som en løsning overhovedet. Vi forlan-

ger, at alle skal have lige adgang til den højere uddannelse; enten man ønsker den umiddelbart gennemført efter den 12-årige enhedsskole, som vi må forlange, eller — og det er ikke mindst vigtigt set fra vores synsvinkel og set fra den arbejderklassens synsvinkel, som jeg godt tør kalde ved navn i modsætning til hr. Gert Petersen — efter at man har været i arbejde i en årrække; vi mener, det er meget vigtigt at få udvidet mulighederne for at gå i gang med en uddannelse efter at have været ude på arbejdspladserne.

Den lige adgang til universiteterne og de højere læreanstalter kan kun blive en realitet, hvis der sikres den enkelte tilstrækkelig økonomisk støtte, hvis uddannelsesinstitutionerne spredes over hele landet, hvis der uddannes og ansættes et tilstrækkeligt antal lærere, hvis der bygges flere kollegier, og endelig hvis adgangsbegrænsningen til uddannelsens første år afskaffes, så det bliver den enkeltes arbejde med studiet og ikke eksamensresultater fra andre uddannelsesområder, der skal være afgørende for, om studiet kan gennemføres. Det er tilstrækkeligt dokumenteret, at det også meget ofte er sociale forhold, der øver indflydelse på en skoleafslutningseksamen, og det kan ikke være kriteriet for, om et menneske er studieegnet og skal have den naturlige ret til at gennemføre en videregående uddannelse.

Uddannelsesudvalgets flertal har opstillet 4 mulige kriterier for adgangsbegrænsning. De er faktisk alle lige håbløse, men jeg skal dog sige, at den sidste kunne man overveje at acceptere, nemlig udelukkelse af dem, der melder sig efter tilmeldingsfristens udløb. Vi lever i et samfund, hvor man må indstille sig på at planlægge, og det kan selvfølgelig diskuteres, om man skal kunne beslaglægge en universitetsplads efter tilmeldingsfristen.

Men ud over denne ret tekniske begrænsning i adgangen til den højere uddannelse er vi imod enhver form for adgangsbegrænsning. Der er brug for en stadig mere udbygget almen uddannelse og en begrænsning af den højere uddannelse, så vi får en 12-årig enhedsskole og maksimalt en 5-årig højere uddannelse. Jeg tror, det vil være det bedste udgangspunkt for planlægning.

Et undervisningsministerielt udvalg forudser langt mere end en fordobling af antallet af studerende ved de højere uddannelser